

Листи до полковника

Автор:

Яна Дубинянська

Листи до полковника

Яна Юрьевна Дубинянская

Смерть Ніколаса Роверти, або ж Лілового полковника, колишнього диктатора екзотичної держави, який останні двадцять років прожив інкогніто у чужій країні, несподівано набуває розголосу. Метушаться журналісти. Непокояться спецслужби. Активізується таємна міжнародна організація під назвою «Структура». Усім їм треба щось одне – від неї, його дочки, сорокарічної вчительки літератури Єви Миколаївни Анчарової.

Колись Ліловий полковник володів цілим паралельним світом на ймення Зріз. Там, у дивному і первісному Зрізі, він ховав від ворогів і від життя свою доньку, принцесу Еву Роверту. Там вона зустріла і втратила своє щастя. Звідти писала батькові відчайдушні листи, що поступово стали її інтимним щоденником.

Нині Зріз – дорогий і модний курорт, де все тепер по-іншому. Та всупереч класичній настанові «ніколи не вертатися до колишніх місць», вона вирушає туди, щоб з'ясувати обставини батькової смерті, врятувати його спадщину від численних претендентів, і віднайти себе.

Переклад з російської Ярослава Мишанича.

Яна Дубинянська

ЛИСТИ ДО ПОЛКОВНИКА

Вона дізналася випадково. Могла не знати ще годин із п'ять, бо не збиралася сьогодні до нього, хотіла лише потелефонувати ввечері, десь після восьмої. Зовсім випадково почула по радіо в чужій машині.

Машина була фізика Лімберга. У середу в них водночас закінчувалися уроки – останній п'ятий – і фізик традиційно пропонував літераторці проїхатися на його авті, а вона традиційно відмовлялася. А сьогодні погодилася: у вікні між другим і четвертим накупила продуктів до дня народження і дуже не хотілося тягти торби власноруч. Лімберг зрозумів справжню причину, отже, не надто зрадив. Підкреслюючи суто дружні наміри, ввімкнув у машині приймача і навіть не став шукати музику.

Вона думала про своє – як би з найменшими втратами відстрілятися від ювілею – і сприймала слова диктора як шумовий фон, не заглиблюючись у сенс. Але, як воно зазвичай буває, свідомість активізувалася автоматично – від слів не просто знайомих, а таких, що мали для неї особисте значення. «Кривавий режим Лілового полковника». Встигла подумати: чому? Кому воно треба?.. може, якась річниця?

Екскурс в історію виявився занадто докладним як для радіоновин, і її здивування встигло перевищити всі можливі межі. І раптом – буденне, у продовження теми, замість прізвища чи займенника: самогубець...

– Що з вами, Єво Миколаівно? – Лімберг загальмував. – Вам погано?

По радіо говорили вже про щось інше. Новини спорту...

– Щось трапилося? Ви щось пригадали?.. забули?.. може, повернутися?..

Вона дивилася поперед себе порожніми очима, а фізик все сипав пропозиціями:

– Швидше додому? Ми майже приїхали. Он та вежа за рогом, так?

Опритомніла:

– Зупиніть. Я вийду тут.

– Ну що ви, я доведу до під'їзду... Ви образилися? Я не хотів, слово честі... Ваші торби такі важезні!

Ага, торби. Занести їх до хати і їхати. Ні, їхати треба негайно. Але ж не Лімберговою автівкою, господи, як нерозумно, як неправильно... не казати ж йому адресу!..

А чом би й не сказати? Якщо все одно – по радіо. Завтра дізнаються всі, і вже байдуже. А сьогодні розпитування Лімберга можна просто ігнорувати. Він, дурник, доведе. І це головне.

...У під'їзді нікого не було і вона, щоб зайвий раз не ризикувати в майже весь час поламаному ліфті, кинулася нагору сходами. Сьомий поверх; віддиху їй завжди вистачало щонайбільш до п'ятого, це якщо спокійно йти. Але сьогодні вона майже злетіла на восьмий. Зупинилась, повернулася. На сходовому майданчику було порожньо, і в ній встиг вибухнути страх: там, у квартирі, теж нікого, тільки папірець і плomba на дверях, не встигла, не встигла!..

Раптом з дверей вийшла незнайома дівуля в тертих джинсах і з величезним фотоапаратом на шиі. Затяглася, кинула недопалок і відразу потяглася по нову цигарку. Захотілося її прибити.

Замість цього запитала; голос лунав уривчасто після біганини сходами:

– Він... тіло ще не забрали?

– Не-а, – відказала дівуля. – Не дозволяють чіпати. Якийсь головний мент ніяк не з'явиться. Всі нормальні журналісти розійшлися, а моему чудику заманджурилося взяти коментар...

Хрипке сопрано стихло поза зачиненими дверима. У передпокої натоптали, смерділо тютюновим димом і чужими парфумами, з кухні лунали якісь голоси. Вона кинулася в його кімнату, таку тісну через книжкові полиці попід усіма стінами і величезний письмовий стіл, наскочила на ріжок дивана, зупинилася і, роздивляючись навсібіч, ніяк не могла його знайти...

– Ви експерт? – чомно запитав чорнявий хлопець, підводячись з-за стола.

Вона спробувала зрозуміти, що він сказав. І раптом побачила.

Він скрутився в кутку крісла, маленький, наче ліліпут чи дитина. На ньому був парадний мундир, і загострене підборіддя над ліловим комірцем здавалося жовтим, як недопитий чай. Здивовані очі – в стелю, ніби запитуючи когось там, нагорі. Чисто виголені зморшкуваті щоки. І лілова пляма на грудях, ледь темніша за мундир. Майже правильної округлої форми.

Рука з пістолетом звислася донизу. Класично – до безсилля в колінах, до спазму в горлі, до гострого сигналу від сліз, що підступили до очей...

– Інтернет-видання «Слідами», – сказав чемний парубок. – Не хвилюйтеся, я нічого не займав. Чи не могли б ви проко...

– Що?!! – рвучко обернулася до нього, ніби в ній спрацювала туго закручена пружина. Хлопець відсахнувся, часто кліпаючи довгими віями.

Позаду почулися кроки. Хтось лайнувся. Другий, стриманіший, висловився:

– Пані, туди не можна, скільки разів казати!.. Ви хто?

Вона примусила себе глянути ще раз. Так, він мав коли-небудь це зробити. Саме так: в парадному мундирі, з іменної зброї. Ще тоді... Якщо тоді – ні, то тільки через неї. Вона завжди це розуміла. Втеча, приниження, підлабузництво перед спецслужбами чужої держави, виблагане інкогніто, животіння в малометражній квартирі... Тільки через неї і задля неї. Для нього – пістолет і ліловий мундир. А коли-небудь – це будь-коли. І нема сенсу запитувати: чому саме тепер?.. через стільки років...

І ще безглуздіше, геть нерозумно й по-дитячому: чому – сьогодні, напередодні дня її народження?

Пролунало запитання. Вона відповіла:

– Я його дочка.

Міліціонер позаду примовк, тоді пробурмотів щось схоже на «ходімо» і «дати свідчення». А хлопець з довгими віями ніби прокинувся й зарепетував:

- Марічко-о-о-о!!!

Мало статися. Коли-небудь. Сліз так і не було; вона приплющила очі, намагаючись віднайти в собі щось схоже на полегшення. Але ніякого полегшення не відчувалося. Навпаки – свинцевий, важезний тягар. Тепер доведеться звалити на себе ще й це... поховання, журналісти... Чому – журналісти? Йому ж обіцяли...

- Чого? – пролунало з-за спини хрипке сопрано.

Обернулася; просто на голос.

Назустріч сліпучому фотоспалаху.

Дорогий таточку здрастуй!

Я пишу сама тому що я вже вилика. У нас тепло сонце, світить, дощ. Роза каже справжня принцеса немає бігати покалюжах але так нецікаво. Мені подарували дракона!!!!!! Його звати Драго. Він ще маленький. Не розмовляє але вчиться. Пренцеси всі з драконами правдаж? Учора до замку привезли, вугіля, на зиму, цілу гору!!!!!! Я лазила. І нічого тільки шлейф потім викинули але мені нешкода. Роза каже треба писати про важливе як я вчуся. Я вчуся добре. Я вже вилика. Приізжай. Я тибє люблю.

Твоя Евіта.

14.09.07.

ЧАСТИНА ПЕРША

РОЗДІЛ I

Марісабель сиділа на підвіконні й палила.

Сигарета в неї була модна, довга, як і ноги в червоних сітчастих панчохах. Гумки панчохів і краєчок чорних трусиків спокусливо визирали з-під спідниці; всі хлопці, звичайно ж, зирили саме туди. Марісабель вже тричі посилали додому переодягатися з цієї спідниці у щось пристойне, але тепер вона вигадала фірмовий фокус: приходила до школи в чомусь нудно-картатому до колін, а після уроків зачинялася в туалеті – і р-р-раз! Дехто з однокласників бігав підглядати, як оте картате спадає їй під ноги. Відкривачка точно бігав.

Відкривачка також палив, бухикаючи, як застуджений паротяг. Сморід від його самокрутки був якимсь солодкуватим, підозрілим. Про Відкривачку патякали багато чого, мабуть, і брехали теж, але всі точно знали, що він сидів. Що він старший від усіх на два роки, а такий малий через те, що палив ще в дитячому садку. І невідомо, яку саме гидоту він палить.

Дилда кривила довжелезного носа, вкороченого згори окулярами, і демонстративно відсовувалася подалі. Тоді знову присовувалася. Бейсик розповідав стиха, інколи майже пошепки, і за чотири кроки його вже не було чути. А Дилда до того ж не мала досвіду, вона все життя просиділа за першою партою. І ніколи не потребувала підказок з місця.

– Ну?! – видихнув Горобець. Скоса зирнув на трусики Марісабелі. Було незрозуміло, що його збуджує більше.

– Спокійно, – Бейсик майстерно витримав паузу. – Тепер звернімося до правдивих джерел інформації. Як повідомляє поважне інтернет-видання «Слідами»...

Він був відомим приколістом. Його вухатою головою швендяло повнісінько зграй тарганів, але це зазвичай нікому не заважало. Маючи бажання, забалакати Бейсик міг кого завгодно, навіть математичку, а те, що він виробляв на уроках лопуха Блінберга, особливо на лабораторних, одразу ставало загальношкільними легендами. Наприклад, дослід з послідовним з'єднанням по ніжках парт першого ряду і потужним коротким замиканням на вчительському столі поставив саме Бейсик, хоча до директора тягали, як завжди, Відкривачку.

– Ну?! – вимогливо перепитала Марісабель. Струсила попіл на голову Горобцеві.

Бейсик мовчав, відверто, на відміну від інших, витріщаючись їй під спідницю. Марісабель засовалася і обсмикнула її. Дилда гикнула.

– Тепер можна, – кивнув Бейсик, і Дилда, а слідом за нею й решта голосно зареготали. Марісабель зробилася густо-червоною – майже як її панчохи. Їй пасувало.

– Слухай, ти шо?! – Відкривачка щиглем послав недопалок подалі, потрапивши Горобцеві в бік. Сунув на Бейсика: – Я не в'їхав! Або говори, або не жени! Поняв?!

– Традиційно вражений твоїм лексиконом, – схилив голову Бейсик. – Так от. Інтернет-видання «Слідами» повідомляє цікаві подробиці. Свого часу, надаючи притулок Ліловому полковнику, наша країна діяла проти міжнародних конвенцій. Що це значить? А це значить, що...

Марісабель скривилася. Про міжнародні конвенції їй було нецікаво. Як і більшості присутніх. Але всі, навіть Відкривачка, знали, що поки Бейсик доповзе до цікавого, доведеться вислухати чимало всілякої пурги, і боротися з цим не було ніякої змоги: якщо перебивати, він узагалі нічого не розповість. Марісабель витягла нову сигарету, і троє або четверо хлопців клацнули запальничками. Дилда відсунулася. Тоді присунулася знову.

– А значить це дуже дивні речі. Я б навіть сказав...

– Шухер! – просигналив Лисий від східців.

Всі скочили на ноги і разом обернулися в той бік. Горобець, що сидів навпочіпки, підвівся, втрачаючи вигідну позицію знизу під Марісабеллю, Відкривачка незалежно плюнув під ноги, Марісабель рвучко заховала сигарету за спину, загасила її об раму і, знову обсмикнувши спідницю, спустила ноги з підвіконня. Бейсик замовк із філософським виглядом. Дилда вдавала, ніби геть випадково опинилася тут, біля цих людей. Що їй тут і немає.

Тишу порушили кроки, що прудко підстрибували сходами. Аж ніяк не вчительські.

– Відбій, – усміхнувся Лисий. – Це Стар.

Всі видихнули й заспокоїлися. Відкривачка скочив на підвіконня. Горобець вивернувся, тулячись ближче до Марісабелі, яка із жалем поглядала на майже цілу сигарету: не припалювати ж знову? – поки Бейсик спритно не висмикнув довгий недопалок з її пальців, для чогось заткнувши його собі за вухо. Дилда зняла окуляри, і її ніс збільшився на добрих півтора сантиметри. Тоді знову вдягнула.

– Салют, – мовив Стар, з'являючись під східцями. – Народ, що за понти, півгодини вас розшукую! Я ж ясно сказав: у курилці.

Відкривачка презирливо гмикнув. Стар, чистунчик і спортсмен, хорошист і староста класу, взагалі не палив і навіть майже не випивав. А туди ж.

– Ту курилку накрили, – висунувся Горобець. – Ще того тижня. Мимра тепер сама ходить дивитися, а ми тут тусуємось.

– Міг би й попередити!.. – обурилася Дилда.

Їй відразу ж примовкла під знищувальним, як отрута для комах, поглядом Марісабелі. Та сперлася п'ятою точкою на підвіконня, схрестивши червоно-сітчаті ноги; Відкривачка невимушено обійняв її за плечі, і його долоня була скинута звідтіля так само невимушено, але твердо, швидким і вишуканим рухом. Дилда так не вміла. Втім, їй було й не треба.

– Коротше, – сказав Стар. – До справи. Про Єву.

Всі подивилися на Бейсика.

Лише Дилда не відводила погляду від Стара. І побачила, як на його сильній засмаглій шиї стрибнув борлак від неконтрольованого ковтка. Більше ніхто не помітив, навіть Марісабель. Хоча хто її зна. Вона мала рецептори на всіх опуклих частинах тіла, як полюбляв казати Бейсик.

Зараз Бейсик мовчав. Вдаючи, ніби його все це зовсім не стосується.

– Здаємо по двадцять, – промовив Стар.

– А не жирно? – відгукнувся Відкривачка.

– Еге-еге! – підхопив Горобець. – Може, хай їхня профспілка здає? До чого тут ми?

Всі зашурхотіли, загомоніли, почали обурюватися. Відкривачка припалив нову самокрутку і з розрахунком пустив струмінь смердючого диму трохи вгору, прямо Стару в обличчя. Той скривився, помахав долонею. Фізіономія в нього була трохи спантеличена. Марісабель знову пурхнула на підвіконня, граціозно стусонувши ліктем Відкривачку. Поклала ногу на ногу й відразу ж поміняла ноги місцями. Горобець судомно засопів; дарма, бо трюк був призначений виключно для Стара. Дилда відвернулася.

– І для чого здаємо? – поцікавилася Марісабель. В її ніжному голосі пролунало щонайменше з десятків сенсів, один порочніший за другий. Дилда розвернулася знову.

– На вінок, – захихотів Горобець.

Дилда й Марісабель разом шикнули, а Відкривачка додав щигля згори. Горобець заткнувся.

Стар знизав тренованими плечима:

– Я, начебто, всім розповідав. Гарзд, може хто не знає... По-моєму, непогана ідея. В учительській кажуть, що Єва бозна-скільки не була у Зрізі, тож думаю, буде в тему подарувати їй путівку на два тижні, щоб відразу після іспитів. Наш у неї останній, я дізнавався в учительській. Гарно, еге ж? Не попсово, як сервіз чи там що. Кого не запитував, усі згодні. Але якщо когось жаба давить за двадцятку...

Він обвів притихлу курилку поглядом з висоти своїх метра дев'яносто трьох, знову непомітно ковтнув і додав:

– Зрештою, їй сорок. Не щодня таке.

Тиша під східцями стала щільною, ніби клуби солодкуватого диму.

Бейсик відверто кайфував.

– Якщо я правильно оцінюю ситуацію, – нарешті спромігся він, торкнувшись дамської сигарети за лапатим вухом, – серед нас є дуж-же малоінформовані особистості. Кажу ще раз для цих деяких: як стало відомо вчора після обіду...

– Шухер, – повідомив Лисий.

* * *

– Сідайте, пані Роверта.

– Анчарова, – автоматично виправила вона.

– Так, звичайно, – без посмішки погодився співробітник, зазирнувши в папери. – Анчарова Єва Миколаївна. Сідайте.

Він був у цивільному. Втім, він і справді був цивільним: невійськовий характер деяких спецслужб – одне із досягнень демократії. Сірий костюм із жовтою краваткою, не екзотичною, а просто недоладною, і невиразне кабінетне обличчя. Єва не могла пригадати, чи з цим чоловіком вона розмовляла минулого разу – чи з іншим, подібним?

– Вас запросили, щоб поставити кілька запитань. Але спочатку прийміть наші співчуття, Єво Миколаївно.

Вона прийняла, опустивши повіки. Цього достатньо. Далі.

На столі перед цивілом, крім комп'ютера, телефона й розкиданих стосів паперу, стояла тезелітова фігурка дракона із серії «На пам'ять про Зріз» і фотографія в рамці з того ж матеріалу, розвернута так, що не роздивитися, хто на ній зображений – а цікаво. Цікаво Еві було й минулого разу, і дракона вона запам'ятала: отже, стіл той самий. Але, можливо, співробітники сидять за ним по черзі?

– Крім того, я від імені нашої установи хочу вибачитися перед вами, – мовив він, й Ева підвела голову. – За допущений витік інформації. Повірте, ми цього не хотіли, Єво Миколаївно.

Звичайно, вона не збиралася нічого доводити, протестувати, йти на конфлікт. Хотіла знову прикрити очі: кажіть далі й пошвидше. Іронічний сміх вирвався сам собою, безгучний, як грамотна підказка з першої парти, майже без поруху губ. Але цивіл, очевидно, свого часу геть не блискуче навчався в школі.

– Ми не хотіли, – з притиском мовив він. – Може, кави?

Ева відмовилася. Теж безгучно, коли вже до нього так добре доходить.

– А я, з вашого дозволу... Олю!.. До речі, я б рекомендував, кава тут добра. А розмова в нас буде довгою. Й відповідальною.

– Переконали, – вона посміхнулася вже відверто глузливо. – З вершками.

– Дві кави з вершками, Олю. І прослідкуй, щоб нас не турбували.

Він завмовк, втупившись кабінетним обличчям у комп'ютер: технічна пауза для секретарки. Ева ледь стрималася, щоб нервово не засоватися на стільці. Як це все неприємно, тривожно й невчасно. Сьогодні начебто мали дати дозвіл на кремацію, його треба завізувати в трьох місцях, розкиданих по місту, й устигнути до шостої. З цим допитом вона хотіла відстрілятися, як завжди, щонайбільш за півгодини; наївна. «Довга й відповідальна розмова. Не турбувати».

Якого біса вони хочуть від неї – саме тепер?!

– У вас виникли труднощі з похованням?

Вона здригнулася. Виявляється, каву вже принесли – коли?.. мабуть, це ознака професіоналізму секретарки, – і, судячи з запаху, справді гарну. Ева простягла руку по горнятку, випадково торкнувшись драконового крила; тезеліт відповів теплою пульсуючою хвилею. Не підробка.

– Та ні, дякую. Все гаразд.

- Виникнуть.

Ева знизала плечима. Щоб це швидше минулося, всі репліки й звинувачення, а також мимовільний сміх краще тримати при собі. Все одно вже нічого не можна змінити. Хто там у нього в рамці – кохана жінка?.. ні, швидше за все, щаслива сім'я. Такі відразу заводять зразково-показову родину. Оминаючи етап кохання.

- Прочитайте, – цивіл простягнув їй ксерокопію газетної статті. Бруднувату, з чорною плямою замість фотографії.

- Дякую, я не читаю газет.

- Я наполягаю, Єво Миколаівно.

Вона поставила горнятко на стіл, взяла аркуш до рук. Прочитала вголос, без виразу:

- «Ліва організація «Рівність» протестує проти поховання на нашій землі кривавого тирана Ніколаса Роверти, відомого також як Ліловий полковник. «Рівність» обурена тим фактом, що полковник Роверта не був за життя виданий уряду держави, яка натерпілася стільки горя за часів його диктаторства. Активісти заявляють про свої наміри пікетувати поховальну церемонію...» Дурниці якісь, – вона склала аркуш удвоє. Тоді вчетверо. – Наскільки мені відомо, ця «Рівність» – збіговисько міських божевільних. До того ж ніякої церемонії не буде. Нема чого пікетувати.

Цивіл похитав головою:

- Згоден, це дрібниці. Але дрібниці дуже неприємні. Боюся, ви не зможете нормально поховати батька й не будете впевнені, що ніхто не потривожить його могилу. А школа? Ви ж іще не ходили на роботу відтоді, як...

- Ви стежите за моїм пересуванням?

Він посміхнувся, впустивши краплину кави на жовту краватку. Стиха лайнувся. І знову повернувся до усмішки, ніби до відкладеної телефонної слухавки:

– Хто тільки не стежить за вашим пересуванням, Єво Миколаівно!.. Але ближче до справи. Мое відомство розуміє: в тому, що інформація потрапила до преси, є частина нашої провини. Тому й частину ваших проблем ми беремо на себе. Полковник Роверта буде похований з військовими почестями, на закритій території цвинтаря, де ховають видатних людей. Не треба кривитися. Якщо вас не влаштовує такий варіант, ми можемо влаштувати скромне поховання інкогніто...

Інкогніто! В неї вже виробилася ідіосинкразія на це слово. Мікроскопічний квадратик між пальцями більше не хотів згинатися навпіл. Ева впустила його під ноги, хай собі лежить.

– Ні, чому ж. Я згодна на військові почесті. Батькові було б приємно.

Цивіл кивнув й зробив якісь відмітки в паперах. Тоді відпив кави і раптом інтимно запитав:

– Важкий був старий, правда?

– Правда, – сухо відповіла Ева.

Отже, сьогодні вже не треба бігати по інстанціях. Вона відзначила це просто як факт, ніби викреслила червоною пастою кілька пунктів із списку в щоденнику, не відчувши ніякого полегшення. І що, цікаво, вони захочуть навзамін?.. цікавість торкнула її ледь-ледь, неспроможна викликати якісь сильні почуття. А хоч би чого захотіли. Вона не має перед ними ніяких зобов'язань. А вони – жодних важелів, аби ці зобов'язання з'явилися.

І, підкреслюючи баланс сил, запитала сама:

– Яким чином стався витік інформації?

Свідомо додала в голос професійні інтонації: «Чому ви не готові до уроку, Іванов?» Цивіл здригнувся, втягнув підборіддя під вузол жовтої краватки, – сто відсотків, колишній двієчник, – але опанував себе професійно швидко. Подивився на неї сумно й співчутливо. Вони вміють так дивитися, їх, мабуть, спеціально цьому навчають. Усіх; здається, минулого разу з нею все-таки розмовляв інший.

– Повірте, ми працюємо в цьому напрямі і скоро будемо знати. Навряд чи це трапилося через наші канали, але, як я казав, то не знімає з нас певної відповідальності за вашу долю. Зі школи вас, звичайно ж, звільнять. Знайдуть найменший пристойний привід, але застосують дуже непристойні методи. Особисто я порадив би вам звільнитися самій, не дочікуючись.

– І куди ж ви порадите мені піти?

Вона вже не стримувала сарказму. Але захвилювалася: чи не пролунала її репліка запрошенням до початку торгу, попередньою згодою невідомо на що? Втім, навіть якщо й так, то це не має значення. Відпила кави, що вже вистигла, але лишилася смачною. Хоч тут не збрехав.

– Маєте рацію, – зітхнув цивіл. – Вам буде складно влаштуватися за фахом. А крім того, ще є друзі, сусіди, просто знайомі і навіть незнайомі люди... ви тонка натура, ви чутливі до таких речей. Звичайно, хвиля скоро спаде. Я б не сказав, що в нашій країні так сильно ненавидять Лілового полковника. Та й коли це було?.. і де? – він змахнув рукою кудись удалину; зовсім в інший бік, машинально відзначила Ева. – Але зовсім уникнути психологічного пресингу вам буде тяжко. А ви ще такі молоді, Єво Миколаівно. Перепрошую за нетактовність, скільки вам років?.. тридцять п'ять?.. тридцять шість? Ви маєте чудовий вигляд.

Він точно знав, скільки їй років. Якщо не пам'ятав, то, зрештою, в нього під носом лежить її досье. Мабуть, хоче, аби вона сама нагадала... який завтра день. Не дочекається.

Ева мовчала. Роздивлялася фігурку. І де вони бачили таких шипастих драконів?

Цивіл помітив її погляд:

– Гарна цяцька, правда? Вислухайте, будь ласка, ще одну пораду. Після поховання вам буде краще відразу ж поїхати до Зрізу. Там легко сховатися, уникнути небажаної уваги до себе, та й відпочинете разом... Ми повністю фінансуємо вашу путівку за найвищим розрядом. Коли ви востаннє були в Зрізі?

Вона знову промовчала. Він не міг не знати, коли.

– Люблю Зріз, – замріяно промимрив співробітник. – А діти від нього взагалі у захваті. Зрештою, як не крути, несправедливо, щоб подібними благами користувалося обмежене коло людей. У цьому безсумнівна перевага демократії над диктатурою...

Він прокашлявся. Низько опустив голову, озираючи пляму на краватці; скривився. Заговорив, не дивлячись, наче всоте формулював щось давно обговорене й вирішене:

– А повернетесь вже в інше місто, під іншим іменем, житло й працевлаштування вам гарантовані. Програма захисту свідків, може, чули про таку? Коштує дорого, але в нашому випадку, повторюю, відомство почуває себе зобов'язаним... Та ви й справді якимось чином свідок.

Остання фраза була жартом. Судячи з його власного негучного сміху.

За сміхом виникла пауза. Таку чемні господарі розігрують для гостей, що засиділися, перед тим, як прощатися. Дивно. Так, розмова затяглася трохи довше, ніж зазвичай у цьому кабінеті (а може, їхні кабінети всі однакові, з драконами й фотокартками в тезелітових рамках?), але ж допит, по суті, ще й не починався.

– До речі, – кинула вона першу кулю. – Ви хотіли запитати мене щось стосовно смерті мого батька. Починайте.

Цивіл з нерозумінням глянув на неї:

– Що?.. ні, це непотрібно. Обставини смерті полковника Роверти, на щастя, питань не викликають. Мета нашої зустрічі – окреслити шлях до захисту вашого приватного життя, і я радий, що ми так швидко порозумілися. Повторюю: нам дуже шкода, що так вийшло. Ви можете розраховувати на всебічну допомогу, Єво Миколаївно.

Навіть так. Ну що ж. Це вже нічого не змінює.

– Дякую, – Ева сліпучо всміхнулася. – Я рада, що про мое приватне життя так палко турбуються. Але ви помиляєтесь: екзамени у розпалі, і звільнити зі школи

єдиного вчителя з основного предмета керівництво фізично не в змозі. А плітки колег та сусідів якимось переживу. І ще: я не люблю Зріз. У вашому досьє має бути записано.

У чому безсумнівна перевага демократії над диктатурою: місцевих спецслужб можна не боятися. Просто чиновницька інстанція, нудна й нелогічна, інколи до абсурду, здатна чи не до істерики розгойдати нерви, – але абсолютно безпечна для життя. Добре, що вони ходять у цивільному, а не в лілових строях. Добре, що їм можна висловити бодай найменшу частину необхідного з точки зору здорового глузду. І спокійно піти геть.

Вона підвелася й сперлася долонями на стіл, дивлячись на цивіла понад монітором:

– На все добре. Ще раз дякую за допомогу з організації поховання. Сподіваюся, там і побачимося.

– Так-так, звичайно, пані Ро... Анчарова. Вам повідомлять.

Її ліва рука майже торкалася тезелітової рамки. Перед тим, як випростатися, Ева розвернула фотографію до себе: хай розуміє як хоче. Побачила панію опасистої зовнішності і двох вгодованих пацанів віком десь на другий-третій і сьомий-восьмий класи. Аякже. А якщо кабінет інший – то і в тому, першому, приблизно таке ж фото на столі.

...Вона вийшла надвір. Після добре кондиційованого кабінету було не по-червневому задушливо й парко; мабуть, буде гроза. На вулиці – віддаленій від центру і тому завжди малолюдній – нікого; запиленою дорогою прогуркотів самотній драндулет. Ева уявила собі хижу зграю журналістів, які мали б тинятися тут, очікуючи на неї; нервово посміхнулася. Який Ліловий полковник? Кому цікаві учорашні новини?.. кому вона потрібна?

Над асфальтом висіло гаряче марево. Важке, ніби чийсь погляд.

Драстуй, татку!

У мене все гаразд. Ми переїхали в літню резиденцію. Це такий невеликий замок, зате біля моря. Чому Роза не дозволяє мені купатися? Вона каже шторм. А пажі все одно купаються! Шторм дуже гарний. Білі-білі хвилі по всьому морю. Море також гарне. А Драго боїться. Я його просила політати над хвилями, а він не хоче. Каже що намочить крила і впаде. Але ж можна літати високо!

Мені подарували водні крила! Красиві, білі, великі, з перами, тільки важкі. Вони працюють від сонця. Якщо я гарно навчуся, буду переганяти Драго просто по воді! Але треба щоб став штиль. Я сиджу на мурі фортеці, дивлюся й чекаю. І пишу тобі листа.

Мало не забула бо Роза буде сварити. Екзамени я склала добре. Сеньйор Річес сказав у мене великі здібності, особливо до мов. А тепер у мене канікули й можна не вчитися.

Чому ти до мене не приїжджаєш? Тільки не пиши що в тебе справи. У мене теж справи. А такого довгого листа тобі написала! А твої листи всі короткі. Шкода.

Драго переказує тобі вітання. А я цілую.

Твоя Евіта.

22.05.10

РОЗДІЛ II

Панянки були переважно худі й довгоногі. Втім, траплялися й порівняно кругленькі, перетягнуті пасками, наче сосиски: ці перед зйомками затягували паски ще сильніше і клялися: «Я схудну!». Напевне, хтось із організаторів не любить худеньких, інакше пампушок відсіювали би ще на вході, біля вагів із зростовимірвачем і бадьорим голоском, який радив довгоногим чаплям звернути увагу на харчування. Недовгоногим це не допомагало, і вони гуртом рюмсали у вестибулі.

Найстаршій панянці було років п'ятнадцять. Однак усі вони старанно зображали досвідченість і сексуальність. У деяких виходило переконливо. У більшості –

смішно. А на фото, чорт забирай, мало дивитися щонайменше гарно.

– Марь-Іванно! – гукнув під руку якийсь ідіот; вона зіпсувала кадр і сердито обернулася. – Вітьок швейцарську бленду продає. Тобі не треба? Недорого.

– А пішов ти! – повідомила вона.

Панянки рушили нескінченним потоком; кожній дозволялося зайняти перед камерою чотири звабливі пози, одна з яких усе одно йшла котові під хвіст, оскільки треба було зняти портрет. Хотілося палити. Хотілося наклацати портретну галерею цих дуреп такими, які вони є насправді: наприклад, з риб'ячими фізіономіями, увіткнутими в люстерка перед виходом на подіум. А тоді послати усіх на фіг.

Ага. І перебиватися випадковими гонорарами, на тлі яких дурна Толікова інтернет-контора – найстабільніше джерело прибутку. Поки грант не скінчиться.

– Перерва! – голосно крикнув хтось невидимий.

Панянка, чия черга крутитися перед фотографом як раз надійшла, видала тихе виття, стрясаючи кулачками з кривавими нігтями великих пальців назовні. Так тобі й треба: Марічка не втрималася й сфотографувала. А що, класний кадр, покажемо Толіку. Він поставить. І соплі розвісить від захвату.

– Ні, Марічко, справді, – спритно підскочив ідіот. – Бленда – супер! В «Об'єктиві» така знаєш на скільки тягне?

Вона спромоглася на нього глянути і начебто впізнала: кілька разів зустрічалися на зіркових тусовках і пресухах. Здається, він з якогось ілюстрованого журналу... дивно, адже там непогано платять. Мабуть, погнали.

– Чого ж собі не взяв? – поцікавилась вона.

Він вишкірився, поплескавши квадратну торбу на ремінці:

– Собі я нещодавно крутішу взяв. Добре, ти думай, Махо, я Вітькові скажу, щоб трохи притримав. Пішли курнемо.

- Пішли.

На східцях біля Будинку культури скупчилися нові претендентки. Дві третини з них нервово палили; здалеку, мабуть, здавалося, що БК оточили зусебіч та підпалили. Хто б міг подумати, що в місті мешкає така хмара німфеток старшого шкільного віку? Про перерву, мабуть, знали не всі: задні ряди вперто тиснули на вхід, не припиняючи палити. У плече однієї з акселераток Марічка ткнулася носом; не звернула б уваги, якби довга сигарета школярки не увіп'ялася їй у бік і, здається, пропала джинси! Найбільше запахло, що всі відповідні матюки отримали зовсім сторонні дівчата, які перли слідом. А ну їх в баню.

Вони з журнальним фотографом прилаштувалися під деревом ліворуч од виходу. Припалили.

- От коза, - остаточно вичерпала лексикон Марічка. Оглянула джинси: виявляється, сигарета кози не пропала іх, а навпаки, потрапила в один з махрових розрізів на нозі. Тому й вийшло так відчутно. Ну гаразд, впіймаю я тебе на зйомках!.. якщо пощастить її впізнати, звичайно.

- Як воно тобі? - поцікавився фотограф.

- Що саме? - вона намагалася згадати його ім'я. Наче щось просте, без понтів: чи то Микола, чи то Василь. А може, вона ніколи й не знала його, себто імені.

Він зобразив сигаретою у повітрі невиразну вісімку:

- Усе це збіговисько?

- Не знаю. Ще не визначилася. Бабки добрі, а так... Ніколи раніше не працювала на реаліті-шоу.

До речі, цікаво: його вже запросили на проект чи пробують, як її? А раптом вони - конкуренти, що претендують на одне й те саме місце, точнісінько, як ці зграї пубертатних дівчаток?.. Отже, нема чого розпатякувати. Ще ляпне комусь, ніби в неї нема досвіду роботи, - грошенята й справді непогані. Є через що інтригувати, окрім звичайного спортивного інтересу.

- І скільки вона коштує, ота бленда?

Василь чи Микола назвав суму – матінко! – і Марічка, оком не зморгнувши, із розумінням покивала:

- Поміркую. Я ще об'єктив-призму розшукую. Не знаєш, може, хтось продає?

Хай не думає, що їй аж так потрібні гроші. Це для початку.

Натовп німфеток на східцях помітно зменшився, частково зникнувши у будівлі. Чорт його зна, напевно, перерва вже скінчилася. А може, просто штурмували вхід, а тепер тупо тиснуться у вестибулі. Коли стоїш надворі, завжди здається, ніби пропускаєш найважливіше.

- Я попитаю, – Микола-Василь смаковито затягнувся; примружився, дивлячись на неї. – Марусю! Стій на місці. В об'єктив не дивися.

Націлився в неї величезним «Ніконом» і зробив підряд кілька кадрів. Естет, блін. Сама вона ніколи не знімала нічого такого, що заздалегідь не можна було б нікуди прилаштувати, хоча б до Толіка; ну хіба за часів туманної фотоюності з «Зенітом». Чи все-таки пошукати себе потім на сторінках глянсових журналів?

- Світло – супер, – пояснив він. – Ну що, Махо, пішли зірченят клацати?

- Пішли, – вона щиглем відправила недопалок під чиїсь високі підбори. Не поцілила.

- Взагалі, робота, кажуть, собача, – розводився він, підіймаючись східцями. – Не продихнути. Знову ж таки, якщо в якоїсь дурепа макіяж поплив, то винен, звісно ж, фотограф. Але є чимало й приємного... – гикнув, – ти не зрозумієш.

- Вони ж усі неповнолітні.

- А про що ти подумала? Я так, в цілому... з чисто естетичного погляду. Ну, й головне, чому я погодився – Зріз. Два місяці задарма у Зрізі! У гарному готелі, та ще й в оточенні отаких кошенят...

Марічка розсунула ліктями двох «кошенят» й увійшла до вестибулю, гримнувши скляними дверима майже перед самим писком Василя... чи як його там? Треба буде перепитати. Щоб на завтрішній фінальній співбесіді з продюсером ненароком наголосити на «приємних моментах» роботи, яких їй, дівчині з традиційною орієнтацією, аж ніяк не зрозуміти. На відміну від декотрих.

Вона проминула вестибуль, розгрібаючи натовп дівчат, наче купу минулорічного листя. Перерва ще не скінчилася, далі їх поки не пропускали; кондиціонер не справлявся з важким амбре поту, дикуватих дезиків і кишкового хвилювання. Перед східцями Марічка задля хохми стала на ваги: камуфляжний командир агрегата відкрив був рота, але впізнав фотографа та з розумінням гмикнув. Зростовимірвач гупнув залізною тарілкою по голові, а комп'ютерний голос повідомив щось про «увагу на харчування». Це разом з апаратом на шиї і сумкою з об'єктивами, фільтрами і блендами на плечі.

– Вам би підрости сантиметрів на десять, чи що, – пожартував камуфляжний. – І змогли б узяти участь.

Марічка оцінила жарт і посміялася за компанію. Нормальний хлопець, мабуть, з охоронного агентства; і як йому тут стояти, бідолашному, цілий день без перерви в задусі, зважуючи різних дуреп? Чи йому так само не без приємностей?..

Вже на східцях запищав мобільний.

– Марічко, – звісно, то був Толік. – Мені тебе треба. Терміново.

Розповідати йому про реаліті-шоу, серйозні бабки, Зріз і таке інше поки що не хотілося: Марічка була стримано, без фанатизму, але забобонна. Відіслати на три букви, нічого не пояснюючи, теж – Толік з усіма його закидонами все-таки нормальний хлопець. Тому вона сказала так:

– Сорі, я зараз не можу говорити. Перетелефонуй годинки за три, ОК?

Він перетелефонував за три секунди – вона не встигла піднятися на другий поверх. Довелося відімкнути мобілу. І це тоді, як вона очікувала щонайменше на два важливих дзвінки з журналів; і ще на один, від хлопчика-мажора з економічного форуму, де вона знімала у вівторок, – сподівалася. Втім, йому буде корисно послухати про «недоступного абонента».

Біля подіуму було порожньо й мертво, ніхто з персоналу ще не повернувся з перекуру. Однак здорова баба-зампродюсерка накинулася на Марічку з таким вереском, ніби через неї, і тільки через неї, простояє техніка і зриваються плани проведення відбіркового туру. Марічка слухала відсторонено, без жодних емоцій: посилати цю дурепу і те чомусь не хотілося. Навіть погодилася пошукати оператора й освітлювачів, але в цей момент вони повернулися самі, і зампродюсерка змінила вектор свого гніву.

Оголосили кінець перерви, і до зали знову нескінченним потоком ринули школярки в міні. Марічка ловила у кадр їхні уявлення про шалену еротику, досить стандартні, щоб за годину-другу виробився міцний штапований кадр, точніше, чотири варіанти, разом із портретом. Біс його знає, добре це чи погано. Навряд чи від неї очікують польоту фотографічної фантазії – але все може бути.

Спробувала змінити точку. Чергова довготелеса претендентка виставила вперед гостре плече, прикрашене червоною витатуйованою трояндою. Марічка хижо посміхнулася: троянда нагадала про опік від сигарети у розрізі джинсів. А якщо і не вона, то байдуже. Зробимо експеримент, еге?

Раптом хтось торкнувся її руки. Василь-Микола, мабуть. Хоче, щоб вона вибилася з ритму й запоролася якій-небудь дурепі фотосесію; фіг вам.

– Геть, – не озираючись, кинула Марічка. Присіла: у такому ракурсі ця фіфу рідна мати не впізнає. І ще. І отак. І портрет.

– Марічко, – дихнуло гарячим у потилицю, – ну нарешті. Думав, узагалі тебе не знайду. Ходімо, спізнюємося.

– Толік?!

На подіум уже залізала інша дівуля, блондинка явно без проблем із харчуванням за версією вагів. Відвести очі від видошукача було ніколи.

– Ти псих, – крок назад, щоб умістилася в кадр; клац. – Чого ти сюди приперся? – клац. – Як ти мене знайшов?

– Швидше! У неї сьогодні день варення. Це навіть крутіше за вчорашній візит до цивілів! Контакти, зв'язки, явки-паролі... може, навіть інтим! Такого назнімаємо! Ось побачиш, завтра рейтинг буде вищим, аніж у «Голої правди»!.. і навіть «Топ-секрета»!!!

Знову блондинка. Фарбована. Років тринадцять, ноги від шиї. Поїхали!..

– Марічко!!!

– Відчепися.

Звісно, це було нереально. Толік ніколи й ні від кого так просто не відставав. Щиро вважаючи свою занудність проявом талантів журналіста. І портрет. Клац!

Біля входу на подіум виникла колотнеча. Схоже, якусь ципу вибракував зростовимірювач, але їй вдалося пролізти досередини. Зараз на неї хором верещали зампродюсерка з другим зампродюсером. Німфетка з похмурым фанатизмом намагалася-таки штурмувати місце під софітами.

Марічка обернулася:

– Як ти мене відшукав, питаю? І як тебе сюди впустили? Ти зважився, чи що?.. в міні?

Фізіономія Толіка виявилася точнісінько такою, як вона її собі й уявляла, не відриваючи погляду від еротичних школярок. Як завжди – захоплена й наївна. Толік подобався всім; звичайно, до того часу, поки «всі» не читали про себе в його статтях. Камуфляжний командир вагів біля входу, мабуть, ще не читав. І навряд чи буде.

– Мені Довгий сказав, що ти, напевне, тут. Марічко! Це ж повний відстій. Це...

Захоплення перекрило також звичним Толіковим занудством. Оце зараз почнеться. Марічка скоса глянула в епіцентр конфлікту: ципа вже була вся в сльозах і патьоках туші, але на подіум все одно лізла.

– Зніми! – змовкши на мить, збуджено шепнув Толік.

Марічка клацнула кілька кадрів: щоб зробити йому приємність, щоб відчепився. Першої мети досягла легко, з другою справи були кепські.

– А тепер ходімо. Я її сьогодні від ранку вистежую! Виходила один раз, купила батони й зелень. І води чотири пляшки! Поза тим сидить вдома, мабуть, куховарить.

– То й що?

– Як це що?! Отже, буде-таки сабантуй. Причому на роботі, я вчора накопав, вона не виставляється, відмазалася, типу, старого ще не поховали, ля-ля, фа-фа! Прикинь, який матеріал вимальовується?!!

Ципу нарешті остаточно довели до істерики й погнали до виходу. Марічка втомлено глянула на Толіка. Час припиняти, хоча й шкода хлопчика. Врешті-решт, він завжди акуратно платив їй за фотки, якісь копійки, але все-таки. Цікаво, надовго ще вистачить його гранта?.. чи до закінчення шоу він тю-тю?

Між іншим, на шоу її ще не взяли. А на подіум уже шкрябалосся наступне зірчення.

– Значить, так, – Марічка впіймала її у видошукач. – Найближчі два місяці мене нема. Ти гарний хлопець, з тобою цікаво працювати, але тут, бачиш, погані дядьки платять грубі гроші й везуть на халяву в Зріз. Тож сорі, але полювати за своєю інфантою будеш сам. І малювати матеріал, – вона клацнула портрет і на мить обернулася зі сліпучою посмішкою. – Тобі пощастить.

Та якби Толіка було так легко здихатися!..

Вона працювала, а він противно й монотонно канючив під руку; дратувало це все більше й більше:

– Марічко... Це ж фуфло. На фіга тобі знімати оті цицьки й задниці... кого цим зараз здивуєш? Халтура для пенсіонерок. Позавчорашній день. А ми з тобою... Це ж наш зоряний час! Драйв, ульот, оргазм! Такого ще ніхто не робив! Ми покажемо суперклас сучасної журналістики! «Слідами» поб'є всі рекорди відвідування!

Службовий персонал кілька разів намагався пояснити Толіку, де двері, але він тримався впертіше за конфліктну ципу. І мудріше: він їх узагалі не помічав.

- Марічко! Вже шоста година! Пошли ти їх усіх на...

Послати хотілося його самого, але Марічка чудово розуміла, що це нічого не дасть. А ситуація ставала небезпечною: щохвилини Толікові вибрики віднімали в неї все більше балів і щедро додавали їх Василю-Миколі. Треба щось робити. Клац. У повний зріст. І ще раз. Тепер портрет...

- Слухай, - мовила вона пошепки, скориставшись мікроскопічною паузою між дівулями, - будь людиною, йди вниз. І чекай мене там, тут уже недовго залишилося. Добре?

Він начебто припинив нудити, і, закріплюючи успіх, Марічка кинула скоромовкою:

- До сьомої маємо встигнути. Без нас не почнуть.

Хотілося палити. Страшенно.

* * *

- Катя телефонувала! - повідомила з кухні мама.

- Ага, - відгукнувся він.

Пішов у душ. Сьогодні він уже був у душі двічі: вранці й після тренування, - але в таку спеку досить пробігти вулицею, і від футболки несе, як з роздягальні на зборах, ніякі антиперспіранти не допомагають. До речі, мама випрасувала білу сорочку чи, як завжди, забула? Треба нагадати, ще є час.

Часу було достатньо, щоб пройти кільканадцять білетів з літератури.

Спрямувавши тугі струмені собі на плечі, Стар залізно вирішив так і зробити. Скласти іспит краще за всіх у класі! А чом би й ні, йому це не складно. Головний затик - вірші. Особливо той довгий, про війну, з п'ятого білета. От із нього й почнемо.

Закрутив кран і, не втримавшись, глянув у дзеркало. Бреше він усе, цей психований Бейсик, і тіпа-правдиві його джерела теж брешуть. Про те, ніби у малих чоловіків завжди більший, ніж у високих, – повна фігня, маячня в надії на прихильність Відкривачки. А Марісабель хихикала, бо дурна. Всі вони дурні, малолетки сопливі. Всі до одної.

Обкрутившись рушником, Стар вийшов із ванної кімнати. І ледь не зіштовхнувся з мамою; в її руках, затиснута між двома ганчірками, парувала величезна каструля. Знову стало спекотно. Мама скрикнула, відступивши на крок:

– Сергію!

– Я не хотів. Попередила б, чи що.

– Міг би обваритися! Це компот. Віднеси на балкон. Тобі Катя телефонувала.

– Вже знаю, – він акуратно перехопив із її рук ганчірки; праву долоню відразу ж обпекло крізь втерту тканину. – Чорт! Навіщо я тобі рукавиці подарував?

– Вона знову телефонувала. І просила передзвонити.

– Їй треба, хай дзвонить. Ти мене пропустиш чи як?

Мама відступилася, і Стар на простягнутих руках поніс каструлю з компотом по коридору. Гаряча пара миттєво зіпсувала весь ефект від прохолодного душу; гаразд, перед тим як вийти, заліземо ще раз. У дверях вітальні він обернувся:

– Випрасуй сорочку, мам! Чуеш?

Залишивши компот холонуту (ха-ха!) на балконі, Стар пройшов до себе в кімнату. Увімкнув дзижчалку-вентилятор: голосно загуло, на стінах зашурхотіли кутики плакатів із гравцями Ен-Бі-Ей, але прохолодніше в тісному тамбурі з вікнами на сонце не стало. Стар виліз із ногами на диван, що займав півкімнати, і розкрив хрестоматію. Вірш про війну не викликав ніяких почуттів, окрім нудьги, – навіть здорової спортивної злості. А треба.

Не те щоб він хотів відтягнути момент. Але, врешті-решт, треба ж хоч якось збадьоритися, позначити високу мету, як би висловився Бейсик. Не встаючи, Стар простяг руку до полички, намацав між корінцями книжок і витягнув за куточок вузький конверт. Помилувався голографічною емблемою турфїрми: дракон на переливчастому гребені хвилі. Відкрив, провів пальцями по рельєфному паперові з округлим і тьмяно-блискучим, як бронзова медаль, текстом. Краса!..

А бабки народ ще підбирає. Куди вони подінуться?

Зітхнув і героїчно позирнув на перший чотиривірш. Прикрив книжку, заклав пальцем, спробував повторити. З першого разу, звичайно ж, не вийшло.

А другий перебив телефонний дзвінок.

- Дилда? - напівзапитально, замість «алло», сказав Стар. І вгадав.

- Я тобі телефонувала, - у її голосі, як завжди, тремтіла образа. Не на нього, а на життя. - Тобі мама казала?

- Ні, - збрехав він. - А що сталося?

- Та ні, нічого. Просто, по-перше, ти маєш у зошиті по Лімбергу про види аберацій?

- У зошиті немає. Але в підручнику ж усе написано, він більше не запитає. А ти що, літературу вже вивчила?

- Звісно. А ти ще ні? Маєш проблеми? Я взагалі-то могла б прийти й...

- А по-друге?

- Що? - не зрозуміла Дилда.

- Я питаю, що по-друге? «По-перше» проїхали.

Зависла мовчанка. Стар міг закластися, що ображена тепер уже на нього особисто Дилда вирішила кинути слухавку й навіть піднесла її до апарата. Але потім передумала.

– По-друге, – вона говорила дзвінко, ніби падали металеві сльози, – я сьогодні не зможу прийти. До Єви на день народження. Маю справи.

– Які справи?

– У мене... у мене іспит післязавтра!.. Коротше, я не мушу нічого пояснювати. Ти староста, я тебе попередила. Бувай.

Стар прослухав кільканадцять коротких гудків, знизав плечима. Теж дурепа.

Знову відкрив хрестоматію. Военний вірш розлягся папером, безкінечний, ніби окружне шосе, завертаючи за горизонт наступної сторінки. Щоб ступити на цю дорогу, Стар потребував більше мужності, ніж мав після розмови з Дилдою. Іспит у неї!.. а в кого не іспит? Повний ідіотизм. Але Дилда принаймні без проблем здала двадцятку. Чого не можна сказати про багатьох інших.

Він усе ще тримав у руках слухавку. До речі. Натиснув на важіль і, почувши довгий гудок, по пам'яті вистукав номер Марісабелі. Пам'ять на цифри Стар мав добру, він запросто тримав у голові телефони мало не всього класу. Якби з віршами було так само легко!..

– Драстуйте! Можна Марину? Запитує староста класу.

Звичку солідно називатися Стар виробив давно: це скорочувало вступну частину розмови й відкривало серйозний кредит довіри з боку батьків однокласників, а особливо однокласниць. Але не завжди в тему: балакуча бабуся Марісабелі буквально вчепилася в нього, з деталями, як родичеві, розповідаючи, чому саме онуки немає вдома. Стар пропускав її слова повз вуха цілими пачками, вишукуючи зачіпку для втечі від розмови: нібито йшлося про якийсь конкурс красунь у телевізорі... й наплела ж Марісабель своїй наївній бабці! Врешті-решт він зачепив лівою рукою важіль. Справді, геть випадково. А що, бувають перешкоди на лінії!

Бейсик, як повідомила його мати, пішов до інтернет-кафе. Лисого просто не було вдома: його старший брат не пояснив, чому. Ще кілька номерів узагалі не відповідали; де той народ носить, ніби нікому не треба готуватися!.. А от Горобець зняв слухавку сам.

- Старе? - в його голосі не було ентузіазму. - Привіт.

- Привіт. Зубриш?

- Ну? - Горобець явно нервував. Чого б воно?

- Збираємося біля метро, у пів на сьому, як домовлялися. І гроші прихопи.

- Які гроші?

- Слухай, - теревенити з ним хотілося не більше, ніж із Дилдою чи бабцею Марисабелі. - Не клей дурня. Я майже половину доклав своїх, із тих, що в мене на мопед.

- На фіга?

Стар вилаявся повз слухавку. Хоча можна було й не повз.

- Старе, - голос Горобця раптом понизився, став майже інтимним. - Я тобі щось скажу. Я так бачу, ти ще не знаєш, усі бояться казати, сволота, а я скажу. Ти мене чуєш?

У чому сила шісток: їх зневажаєш, але слухаєш, нікуди не дінешся. Стар скривився, зчепив зуби й коротко мовив крізь них:

- Давай.

- Отже, так, - заторохтів Горобець. - Ми порадилися й вирішили... Ніхто не йде. Ну й гроші, звичайно ж... шкода, що ти вже влетів із цим подарунком. А повернути ніяк не можна?

– Почекай... Куди не йде?!

– До Єви. Їй самій, мабуть, не до того, поховання завтра...

– Я перепитував, – роздільно мовив Стар. – Вона нічого не відміняла. Вона на нас чекає.

– Та ну тебе, Стар... Якого хріна? Її все одно випруть зі школи, вона ж донька цього фашиста. На іспиті по-любє нікого не завалить, буде тихше трави... так на фіга, питається, висуватися, лизати задницю старій? Особисто я не по цих справах. Не в кайф.

– Якого фашиста?..

Це все, на що його вистачило.

Стар слухав короткі гудки, геть не пам'ятаючи, чи він сам вдарив кулаком по важелю, чи гад Горобець перелякано кинув слухавку. А, власне, яке це має значення? Тим більше, що Горобець зробив свою гарну підлабузницьку справу: повідомив його. Стояв би, як ідіот, півгодини біля метро... а післязавтра однокласники робили б однакові козячі писки: «Сорі, Старе, я думав (-ла), ти в курсі». Безсовісно списуючи в неї під носом, – «тихше води!» – і тільки він один не смів би підвести погляд вище вчительського столу...

І чия це, хотів би він знати, ідея? Відкривачка пригадав переєкзаменування позаминого року? Бейсик – з любові до мистецтва експерименту над людиною? Чи Марісабель – як завжди і скрізь, через ревності? Від останнього припущення він почервонів. І впрів; але все одно час під душ.

Які все-таки козли! – Стар вилляв на плечі півбанки гелю й почав розмащувати його по грудях і під пахвами. З усього класу раніше про Лілового полковника знала, максимум, одна Дилда, та й то не факт. Та він ім глибоко байдужий, той полковник. Тут інше. Просто в кайф почувати себе сильнішим і крутішим за когось, особливо, якщо цей «хтось» виказав свою слабкість. І вдесятеро кайфовіше – якщо перед ним, кимось, треба було післязавтра труситися зі шпорами під партою, але внаслідок останніх подій вже далеко не так страшно...

Тобто перед нею.

Ліловий полковник... Він, Стар, знав. Він прочитав усе, що знайшов на цю тему в інтернеті. Так, диктатор, так, жорстокий і кривавий, але вона... Принцеса! Справжнісінька! Їй, мабуть, варто було натякнути, й відразу робилося все, чого б вона не забажала, і цілий Зріз без залишку належав їй... сказитися можна. Так дивно, а раніше він дивився на неї – й не помічав. Стар облизнув губи: хлорована вода з мильним присмаком гелю. Та хто сказав цим придуркам, що вони взагалі гідні переступити поріг її дому?!

Під пахвами кололо. Намилився й пройшовся бритвою: якщо в спеку відпустити там волосся, то ніяких дезиків не вистачить. Про всяк випадок пошкрябав і щоки, хоча вони, чесно кажучи, приводу не давали. Відкривачка, Лисий і деякі інші пацани солідно, по-дорослому обговорювали проблеми, пов'язані з голінням, і Стар часом сумнівався, чи все в нього гаразд. І прищів чомусь немає: з одного боку ніби класно, а з іншого – це ж, по ідеї, ознака статевого розвитку... Як завжди, оглянув себе в дзеркалі у повен зріст. Нормально!..

Відхилив двері, впускаючи ілюзію прохолоди, переконливу перші кілька секунд:

– Ма! Ти сорочку випрасувала?

– Зараз, Сергію, в мене суп на плиті.

– Ну ма!!!..

– Ти що, сильно поспішаєш? – вона виглянула з кухні, вкрита бісером поту. – Здається, в тебе ще є час. Я звільнюся за десять хвилин.

Він зітхнув:

– Давай швидше, а? Треба ще квіти купити.

– Що, крім тебе нема кому?

– Я ж староста класу.

Магічний титул допоміг, як завжди, він допомагав у найрізноманітніших ситуаціях, компенсуючи незручності громадського навантаження. Їй він також скаже: я прийшов, бо я староста класу. А зовсім не тому, що підло сподіваюся на особливе відношення під час іспиту. І тим більше не тому... про що вона ще може подумати?

Мама винесла зі спальні сорочку на плічках. Стар щедро втер під пахви антиперспірант із запахом медичного спирту. Взагалі-то мама мала рацію: ранувато виходити за півтори години. Хоча йому таки треба купити квіти. І не хапати ж будь-що...

Стар узяв з полиці конверт із голографічним драконом. Подумав і вклав його в другий, білий, витрусивши звідтіля купу фоток «три на чотири», які залишилися після воєнкомату і паспортного столу. Заліпив, подивився на світло: дракона й хвилю було видно ледь-ледь, нізащо не вгадаєш, що там усередині. Він попросить її не заглядати туди до вечора післязавтра. І нехай Дилда і всі, хто спромігся здати по двадцятці, скільки завгодно не вірять, що він про це попросив. А решту він так чи інакше заткне, якщо спробують бодай щось лягнути.

Чорт. Треба було ненав'язливо розпитати у вчительській, які вона любить квіти.

...Вже на східцях він злякався. Що квіти не такі, ну що для неї, питається, якісь там троянди? У неї в замку, напевне, підлогу посипали трояндовими пелюстками. І ця путівка, та ще й в ідіотському сліпому конверті, наче хабар... Головне, не забути висловити співчуття. Коли?! – відразу на порозі?.. Чи спочатку привітати?.. чи пояснити, чому власне... як...

Він відчував, що змок, що запах поту легко перемагає антиперспірант, що треба якнайшвидше, розвернувшись на сто вісімдесят градусів, бігти в душ... Але палець уже сам по собі натиснув гудзик дзвоника, втинаючи шлях до відступу.

– Зараз! – притлумлений голос із казкового замку з драконом.

Її звати Ева. Ева Роверта. Принцеса Евіта.

Клацнув замок.

Гаряче повітря із запахом ванілі. Жінка в маленькому фартушку поверх чорної сукні. Щось в'язке й задушливе в горлі...

- Здрастуйте... Єво Миколаівно.

- Старченко, - вона усміхнулася сумно, наче відразу все зрозуміла. - Проходь.

Драстуй, тату!

Тут зима, дуже холодно, деякі дерева вже без листя. Вчора навіть комин затопили! Цікаво дивитися на вогонь, майже так само, як на море. Але в літній резиденції все одно краще. Я б хотіла завжди там жити.

Сеньйор Річес замовив тобі нові підручники. Це добре, тому що старі ми вже пройшли. Цього року в нас гуманітарний ухил. Мені подобається. Подбай, щоб і далі був гуманітарний, я цю математику ненавиджу! А фізику взагалі. З неї навіть підручників немає, тобто, всі вони неправильні, каже сеньйор Річес. Він задоволений мною. Я вже пишу без помилок п'ятьма мовами! Каже, що я дуже-дуже здібна учениця.

Щоправда, Вілья сміявся. «Спробував би твій сеньйор Річес так не сказати, знаєш, що б йому було?» А що б йому було, тату? Вілья старший від мене на рік. Його мама кастелянша у зимовому замкові. Ми товаришуємо.

Ти уявляєш, тут під північною стіною відбивалка!!! Вілья показав мені. Відбивалка - це... Ну, вона відбиває, наче дзеркало, а якщо ходити туди й сюди, з'являється зображення, просто з повітря! Ми їх багато наробили, дуже смішні, особливо ті, де я з висунутим язиком. Роза сказала: «Ти принцеса, тобі має бути соромно». Але мені не дуже соромно, вони ж усе одно пощезали потім. А так я б тобі надіслала на згадку.

Приїжджай, тату! Тут добре, хоча й зима. А може, ти вже влітку приїдеш? У літню резиденцію, так? Тоді поки пиши довші листи. Знаєш, Вілья каже, що їх узагалі пишеш не ти. Бреши, еге?

Твоя Евіта.

РОЗДІЛ III

– Білет номер двадцять п'ять. Ги-ги. Історичний роман двадцятих років минулого століття. Ні фіга собі!.. Творчість Г.Ан-то-ко-ловського. Тю!.. а хто це такий?

– Не кривляйтеся, Бушняк. Якщо ви не готові, кладіть білет і можете бути вільні.

Щось таке чулося сьогодні в її голосі. Невловиме, як низькі частоти у тріснутій органній трубі. Байдужа й безжалісна звукова хвиля, на шляху якої краще не стояти; той, хто опинявся в безпосередній близькості від її джерела, добре це розумів. Всі до одного. Починаючи з директриси, яка після трьох поспіль негативних оцінок (а хто винен, що клас з'явився всуціль не готовим до іспиту?) вибігла з класу, мабуть, порадитися з кимось вищим за рангом – і закінчуючи оцим вилупком, що на очах губив залишки нахабства й хуліганського куражу.

Бушняк ковтнув, притих, підвівся з-за екзаменаційного столу. Якщо він, другорічник, не складе іспиту і знов не буде переведений до наступного класу, то заgrimить прямісінько в армію. Він чудово знав, що класній керівниці про це відомо. Але не міг собі уявити, наскільки їй буде байдуже.

Функція, що приймає іспит з літератури в десятому класі. Не більше того.

– Хто наступний?.. нема бажаних? Тоді продовжимо за списком. Дмитрієв.

Як довго, з нудьгою подумала Ева. Хоча, власне, куди поспішати?

– Тягніть білет.

Десь на краю поля зору над рядами білих прямокутників зависла рука з короткими пальцями й обкусаними нігтями. Проробила кілька шулерських пасів – клас відгукнувся безрадісними нервовими смішками – і нарешті спікірувала вказівним пальцем донизу.

Щезла разом із білетом. Підводити очей Еві не хотілося.

- Шістнадцятий.

- Добре, - вона зробила відмітку. - Йдіть готуйтеся.

- А якщо я без підготовки? - запитав хлоп'ячий голос. - Мені тоді належать додаткові бали, так?

Класом пробіг гомін, і стало зрозуміло, що тут якийсь підступ; із цим Дмитрієвим, ледве пригадала Ева, ніколи не миналося без підступу. Нехай. Сьогодні вона відчувала себе невразливою, як фортечний мур над морем. І такою ж байдужою.

- Спробуйте.

- Поети-авангардисти початку століття, - з невловимою інтонацією в голосі почав Дмитрієв. - Різноманітність напрямків і шкіл. Творчість Петра Деомидова. Розповідаю. На початку століття в поезії буйним цвітом розцвів авангардизм. Напрямок і шкіл було дуже багато. Найяскравішим представником своєї школи був Петро Деомидов, який прославився авангардистською поезією. Друге питання: образ Микити в романі «Хліб» (А.Міненко). Це дуже яскравий і виразний образ, у якому талановитий письменник А.Міненко майстерно розкрив своє бачення психології головного героя. Роман «Хліб» заслужено вважають...

Вона подивилася перед собою, понад головою відповідача і решти переляканих, але зацікавлених голів. За останньою партою в компанії напівсонної тітки з району страждав фізик Лімберг. Зустрівся поглядом з Евою і миттю опустив очі: йому було соромно. За те, що малодушно погодився підмінити директрису; що нетерпляче, як наречена моряка, очікує на її повернення; ну і, звичайно, за свій майбутній звіт, від написання якого не відкараскатися. Ева посміхнулася. Ніякої жалості до Лімберга вона не відчувала.

Вона взагалі не мала сьогодні ніяких почуттів.

- У вас усе? Два.

- А додаткові бали? - підступно поцікавився учень.

– Це з урахуванням додаткових, – пояснила Ева. – Прийдете на переекзаменування. І раджу все-таки підготуватися. До речі, Анна Міненко – жінка. Наступний!

Наостанок вона ковзнула поглядом по його обличчю: розгублені оченята поміж червоними крилами відстовбурчених вух. Це ж як?!.. адже вчителька мала оцінити винахідливість та натягнути задовільну оцінку, на що він і розраховував; сорі. Сьогодні ти мав справу з чистою функцією, позбавленою почуття гумору.

Клас замовк, заचाївся так, що з задньої парти почувся шелест сторінок дамського роману на колінах у районошної тітки. Бажаючих не було в принципі.

– Димов, тягніть білет. Андреева, ви готові відповідати?

– Так-так, Єво Миколаівно, – на бліду відмінницю в окулярах було шкода дивитися; себто, комусь іншому було б шкода. – Білет номер сім. Періодизація літератури двадцятого століття. В цілому... ну... На сьогодні існують три основні періодизації літератури цього періоду. Згідно з першою, вся література двадцятого століття ділиться на три основні періоди, кожен з яких, в свою чергу...

...Військові почесті обмежилися багряними подушками, до яких прикололи хрести й багатопроменеві зірки нетутешніх орденів, і залпом з триногої ракетниці, схожої на фотографічний штатив. Вартові солдатики вимахували в повітрі несправжніми гвинтівками з оперетковими штиками. Двое співробітників, що спостерігали за церемонією, звичайно ж, були в цивільному. Ева так і не змогла розібратися, з котрим із них їй довелося нещодавно бесідувати. Обое дивилися на неї з однаковим казенним співчуттям, за яким маячило якесь таємне, навіть інтимне знання – і докір: адже вас попередили, Єво Миколаівно. Вголос нічого подібного, звісно, не казали. І вона відмовлялася розшифрувати ці погляди, намагаючись зосередитися на чомусь іншому, на важливому й головному; хоча б тепер...

Не виходило.

Всього лиш товстелезний шар гриму на мертвому обличчі, що розпливався й змінював колір від спеки. Відблиски на складках лілової тканини, надто яскравої й блаженської, мабуть, після хімчистки. Білі рукавички; а це неправда. Білих

рукавичок він ніколи не носив... ні в прямому, ні в переносному розумінні. То й що?

А потім була земля. Суха, проте липуча, вона ніяк не хотіла відставати від долонь. Ті ж солдатики, попритулявши рушниці до огорожі сусідньої могили, браво накидали лопатами пристойного пагорба. Просто перекопана земля. Потім, коли вона осяде, можливо, встановлять якийсь пам'ятник... Ева подумала, що ніколи більше сюди не прийде. Навіщо?

Ракетниця виявилася майже саморобною, з тих, якими особливо феєричні громадяни підтримують новорічний салют. Оглушливо вдарило по вухах, у гарячому повітрі блиснув спалах, потім згори посипалися, кружляючи, цілком матеріальні й вогненебезпечні іскри. Одна з них пропала на плечі, обпекла шкіру, й Ева зойкнула, а цивіл...

– У вас усе?

– Все, – пробелькотіла Андреева. Відмінниця, золота медаль... для чистої функції це не аргумент. Відповідала вона посередньо, на вісім-дев'ять. Ну, нехай, одне-два додаткових запитання заслужила:

– Коли і де відбулася прем'єра спектакля за п'єсою Леоніда Ланового «Порох»?

Дівчина приплющила очі під окулярами і, ніби читаючи з невидимого аркуша, відрапортувала:

– Двадцять п'ятого червня дванадцятого року. В театрі Сучасної драми.

– Правильно. А як ви вважаєте, чому герой п'єси зрадив свою наречену?

– Тому що... – вона затнулася. Зняла окуляри, тоді знову їх почепила; за скельцями, наче дощ, зібралися сльози. – Він її... я думаю...

– Ви не читали, – підсумувала Ева. – А в підручнику цього немає. Вісім балів. Можете йти.

Відмінниця схлипнула, рвучко звелася на ноги, вхопила речі – на підлогу з гуркотом впала її сумка і хрестоматія з-під парти сусіда, – і вже у дверях встрягла довгим носом у декольте директриси. З останньої парти підхопився фізик Лімберг; та дарма, його ніхто не збирався отак просто відпускати. Директриса тримала паузу. Під її поглядом чиновниця з районо ніяк не наважувалася перегорнути сторінку.

Напевне, все це було смішно. Ева глянула в список:

– Євстратова, тягніть білет. Васильченко, я вас слухаю.

– Перерва! – пролунав гучний голос директриси. – Іспит продовжиться о чотирнадцятій нуль-нуль. Зайдіть до мене, Єво Миколаівно.

Клас тихо, без ентузіазму попідводився з місць. Ева знизала плечима й закрила журнал. Функцію зупинено, всього-навсього.

У коридорі вона наскочила на Лімберга. Фізик прогулювався під стіною, почитуючи цитати з великих на дощатих планшетах. Справді, чим не поважне заняття. Зупинилася – не від співчуття, просто щоб відтягнути візит до директриси. Безгучні тіні учнів ковзали повз них, намагаючись не потрапляти вчительці на очі; перший вибух обурення пролунав знизу миттю пізніше, наче далекий грім услід уже згаслому небесному спалаху.

– Даремно ви так, Єво Миколаівно, – кинув Лімберг, конспіративно задерши голову догори.

– Що – даремно?

– Влаштували розгром. Катя Андреева йде на золоту медаль, ви ж це знаєте. Крім того, я впевнений, вона читала п'єсу, просто ви збили її з пантелику. Навіщо?

– Що – навіщо?

– Навіщо вам це потрібно?

Цікава виходить розмова, констатувала Ева без натяку на внутрішній сміх. Найкумедніше, що Лімберг однозначно стенографує її в пам'яті. Її мета в нього, звичайно ж, найшляхетніша: розібратися, зрозуміти, допомогти. Всі навкруги ніби змовилися їй допомагати!..

...Наполіг, що опік треба змастити маззю, передбаченою для таких випадків в особистій аптечці співробітника цивільних спецслужб. Аптечка знаходилася в кабінеті, тому самому – чи точнісінько такому ж – де Ева була минулого разу, і позаминулого, і так далі. Дракон, сімейне фото, комп'ютер, монітор якого чомусь розвернули на три чверті до дверей. Втім, зрозуміло, для чого. Щоб відразу. Навідліг.

– Перепрошую, – досить переконливо знітився цивіл, повертаючи монітор у висхідне положення. – Перед церемонією я саме... Ми заблокували сигнал з їхнього сервера, йдуть переговори. Можете не хвилюватися, крім нас із вами цих фотографій поки що ніхто не бачив.

«Поки що» в нього вийшло професійно, майже без притиску. І часу їй дали рівно стільки, скільки треба. Щоб устигла впізнати й жахнутися, але не надто роздивилася подробиці, навряд чи такі смажені, як того вимагає класика жанру. Далі мала відбутися душеспасительна бесіда, що відразу й розпочалася. Нудна, наче поховальний цивільний костюм.

Ось тут Еві і стало байдуже. Жінка перетворилася на функцію. На той момент – аналітичну функцію, яка розмірковує, чи це можливо. Технічно.

З фотографіями найпростіше: цивілі озброєні будь-якою оптикою. Чи вони справді потрапили до реального інтернет-видання? – вона тоді ковзнула поглядом по заголовку веб-сторінки, не читаючи, – та яка різниця. Підбити зграю десятикласників не піти на день народження до вчительки ще легше. І, мабуть, зовсім не важко проінструктувати певним чином окремо взятого хлопця п'ятнадцяти років...

Та невже вони зрежисували навіть іскру від салюта?

* * *

Дилда рюмсала відчайдушно й мовчки, не знімаючи окулярів: з-під оправки із заплітаними скельцями блищали мокрі щоки й шморгав буряковий ніс. Дивитися на неї було шкода. Навіть Відкривачці.

– Не реви, – миролюбно сказав він, кладучи долоню їй на плече з висоти парапету. – До осені візьмуть нормальну літераторку. І почапаємо гуртом типу перескладати: я, ти, Бейсик...

Дилду пересмикнуло – чи то від дотику, чи то від пропонованого синонімічного ряду; Відкривачка втратив рівновагу, ледь не полетів з парапету на клумбу й виматюкався, пригадавши Дилду вже вкупі зі вчителькою, письменником Антоколовським та іншими класовими ворогами. Потім посунув Горобця, всівся зручніше й запалив щось самокрутне й смердюче. Втім, тут, на свіжому повітрі, майже не відчувалося.

– Розслабтеся, – мовив Бейсик. – Перескладемо вже сьогодні. Єві дехто популярно пояснить, наведуть певні аргументи, і... – він багатозначно гикнув. – А декому й без того світить гарантоване «дванадцять».

Дилда глянула на нього почервонілими очима. Без окулярів – окуляри вона протирала носовичком. Висякалась туди ж, кліпнула кілька разів і знову їх начепила.

Бейсик замовк, обернувшись до шкільних дверей. До них звідси було щонайменше десять кроків, але інтуїція його ніколи не підводила.

Двері відчинилися повільно, артистично, і в них з'явилася Марісабель. Плавню, без поспіху, ні на кого не звертаючи уваги, попливла сходами вниз; еротизм її рухів геть перекреслював і картату спідницю нижче колін, і косичку за спиною, і відсутність косметики. Бейсик присвиснув. Горобець та Відкривачка засовалися на парпеті. Дилда пчихнула.

– От запахло, – мовила Марісабель, зрівнявшись із групою. – Якби знала, пішла б відповідати першою. А тепер стирчи тут до другої... Наче в мене своїх справ немає.

– Ти шо? – не зрозумів Лисий. – Вона ж валила всіх!

– Начхати, – відгукнулася Марісабель.

Загадковості в її голосі було не менше, ніж у Бейсика, а чарівності набагато більше. Назустріч довгій сигареті, видобутій зі скромного портфелика, заклацали запальнички. Дилда скривилася, але схлипувати припинила.

– Це все тому, що ми не пішли до Єви на день народження, – мовила вона. – Я б на її місці теж образилася.

Марісабель скоса кинула на неї погляд, у якому відбилосся все, що вона думала про перспективи Дилдиноного самотнього сорокаліття. Але тема не вартувала розвитку. Втім, подавати неймовірну новину отак відразу, без ефектної паузи, не хотілося. Та й присутні були не всі, кого б Марісабель хотіла бачити в цей момент. Отже, вона сексуально затяглася сигаретою й сперлася на парапет, розсунувши ліктями Горобця з Відкривачкою.

– Як повідомляють компетентні джерела, – прорік Бейсик, – Єва Миколаївна не залишилась на самоті.

І замовк, урочисто дивлячись на Марісабель. Один-нуль. Спробувала б вона тепер бовкнути про щось своє. Зашикали б насмерть.

– Що, невже Блінбергу обломилось? – припустив Лисий. Всі прикололися, але ненадовго; з розрізнених вигуків утворилася тиша.

– Ну? – нетерпляче писнув Горобець.

Бейсик насолоджувався.

Відкривачка зіскочив з парапета й кілька разів пройшовся туди-сюди по алеї, ледь не збивши з ніг Дилду, яка запобіжно відскочила вбік. Дивовижно, але на його простуватій фізіономії відбувалася мисленнева робота. Зупинився раптово, з-під його кросівок вилетіла хмарка пилуки, як від коліс автомобіля, що різко загальмував. Обернувся до Бейсика:

– Стар?!

- Стар, - трохи розчаровано, хоч і не без поваги підтвердив той.

- Уб'ю гада.

Дилда здригнулася, спіткнулась об бордюр. Лисий і Горобець презирнулися, намагаючись збагнути уривки інформації; випитувати повнішу версію було стрьомно. Лише Марісабель, випустивши в небо вузенький, ніби мініатюрний смерч, струмінь диму, вимогливо мовила:

- Не зрозуміла.

- Шо тут незрозумілого, - процідив Відкривачка. - Я завжди казав, що він сука найостанніша. Поперся. Ще й з подаруночком, мабуть. За наші бабки. Сволота.

Бейсик хихикнув. Він ніколи не видавав усю цінну інформацію відразу, тільки порціями. І всі про це знали.

- Ну? - не витримала Марісабель. Два-нуль.

- Не треба шкодувати гроші на прощальний подарунок улюбленій вчительці, - ігноруючи однокласницю, проказав Бейсик й інтимно підморгнув Відкривачці; адже вони обидва й не думали здавати ніяких грошей. - Тим більше, що староста відпрацював за всіх. От тільки не треба заздрити.

- Кому заздрити? - продзвеніла Дилда.

Бейсик розвів руками:

- Питання, звичайно, цікаве. Я б відповів, що Єві: у її віці!.. але, якщо подумати, - він скривився. - Килим у директриси... фі. Хоч би дали звільнитися за власним бажанням. Зате комусь - дванадцять балів. Отже, повертаючись до питання, це як подивитися...

- Стар іде, - підкреслено байдуже кинув Горобець.

Усі обернулися: синхронно, як на урочистій лінійці.

Стар крокував паралельною алеєю шкільного парку, періодично щезаючи за тополями і знову з'являючись у геометрично однакових відрізках між ними. Його баскетбольна постать у костюмі й краватці відштовхувалася від землі пружно, ніби хотіла злетіти; і справді, поблизу якогось дерева Стар змахнув дипломатом, перекинув його, ніби м'яч, в іншу руку та у височенному стрибку торкнувся кривої гілляки, що порушувала форму тополиної крони. Й пішов далі, закинувши голову, ніби рахував ластівок у небі. Однокласників він, звичайно ж, не помітив. І чхати на них хотів – з високого, звісно, дерева.

Дилда подалася вперед, знову топчучи клумбу, але передумала, не гукнула. Відкривачка стис кулаки та пробурмотів щось непристойне крізь зуби. Лисий гмикнув, Горобець неголосно, але виразно присвиснув. Бейсик скорчив одну із своїх багатозначних гримас, зміст якої можна було б розписати щонайменше на два абзаци.

– А я пройшла кастинг на реаліті-шоу «Я – зірка!» – дуже голосно оголосила Марісабель. – Зйомки почнуться за три дні!! У Зрізі!!!

Вона зіскочила з парапета, але невдало – зачепилася спідницею за якийсь виступ, причому поділ задерся негарно, без натяку на сексуальність. Марісабель смикнулася, почувся тріск, і позаду над коліном повис прямокутний шмат. Щоправда, Стар цього не побачив.

Він взагалі нічого не бачив, крім ластівок і сліпучого сонця.

Привіт, тату!

А у нас сьогодні дощ. І вчора теж був. А позавчора трішки йшов, а тоді перестав, і понад морем була веселка. Велика-велика, більша за арку над підйомним мостом. До річі, міст скрипить і гойдається, жах якийсь. Роза боїться й ходить в купальню через чорний хід. Робітники обіцяли минулого тижня, що завтра відремонтують. Але ж дощ.

Сеньйорита Марія каже, що в нас нудьга зелена. Сеньйорита Стефані теж так каже. А ще вони постійно теревенять, як весело в місті, і з якими хлопцями цілувалися, і про модні сукні, і про те, хто чий батько. Вони постійно з мене сміються, коли я не бачу. Тату, хай вони поїдуть геть! Для чого вони?

Товаришувати з ними зовсім нецікаво, тому що дурні. І бояться Драго.

Я хотіла тобі написати не про них, а про Драго. Роза наказала, щоб його закрили у вежі, уявляєш?! По-моєму, вона перевищує повноваження. Може, заміниш мені дуенью? Кастеляншу ж замінили. Чи накажи їй. Там бійниці незасклені й дощові краплинки залітають. І йому сумно, мабуть. Він же ініційований, він усе розуміє. І розмовляти з ним цікавіше, ніж із сеньйоритами. А Роза перелякалася, тому що ми літали над морем наввипередки. Й усіх пажів із їхніми дикими драконами перемогли! Нехай його випустять!!!

А взагалі у нас все гаразд. Лише сумно через дощ. Море зовсім сіре. Я читаю книжки, але мені не все дають. Одну Роза взагалі поставила на верхню полицю у другий ряд і заховала в коморі драбинку. А сеньйорита Стефані каже, дуже цікава. Ти накажи, щоб мені дали! Називається «Декамерон».

Хотіла написати, аби ти приїхав. Але ж ти усе одно не приїдеш, у тебе справи й обов'язок перед Батьківщиною. Я розумію. Я ж принцеса.

Тоді забери мене звідси!!!

Твоя Евіта.

21.09.14.

РОЗДІЛ IV

Зампродюсерка сказала, що зателефонує сьогодні у другій половині дня. І дотепер не потелефонувала. Марічка починала нервувати.

Більш ідіотське заняття, ніж стирчати на цьому горищі, годі було вигадати – навіть з поправкою на багатющу Толікову фантазію. Спека під розжареним дахом стояла неймовірна, від пилюки й павутиння не було чим дихати, плюс постійні напади сумніву, чи ловить тут мобіла, зважаючи на цілий ліс теле- й радіоантен над головою. Але найгіршим був, звісно ж, Толік.

- Марічко, дивися! Чувак на балкон вийшов. Голий! Зніми його.

- На фіга? Це ж інший балкон.

- Ну той що... все-таки сусід. Згодиться.

- Тобі треба фотки всіх сусідів? Знаеш, скільки квартир у будинку?

- А тебе жаба давить? Не на плівку ж знімаєш, на цифру... ну Марічко! Він уже йде!.. ну от, пішов геть.

- Правильно зробив. Я, мабуть, теж піду.

- Марічко!!!

Толік кинувся до неї з протилежного боку горища - йому взагалі не сиділося на місці, наче панночці, що очікує на кавалера; подібності додавали рухомі без перерви припухлі губи й довжелезні вії. Журналіста-папарацці в засідці Марічка уявляла собі трохи по-іншому. Раніше. Тепер вона давно вже звикла.

- Не смикайся, я пожартувала. Чекаю ще півгодини. І все!

Краще б вона нічого не казала. Толік, звичайно ж, відразу став канючити:

- Ну Марічко-о-о... Це ж наша козирна тема! Ми не можемо отак її взяти і злити! Та після того, що ми з тобою минулого разу...

Минулим разом Марічка справді залишилася задоволена. Суто технічно зробити пристойні кадри з цієї точки, під кутом, крізь подвійне і, правду кажучи, давно не мите скло - добре хоч, без відблисків, сонце якраз встигло сісти за дах, але ще не смеркло... Все одно: це було практично неможливо - а вона змогла! Марічці подобалося робити неможливі речі. Саме це, мабуть, і зближувало її з Толіком. Більше жодних точок дотику вони не мали.

Кінець ознакомительного фрагмента.

Купить: https://tn.knigapoisk.com/ru/dubinyans-ka_yana/listi-do-polkovnika

Текст предоставлен ООО «ИТ»

Прочитайте эту книгу целиком, купив полную легальную версию: [Купить](#)